

ОСНОВИ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРАТОРА

*Близнюк А.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Найчастіше в педагогічній науці таке поняття як «виховання» має три основних напрямки: виховання як соціокультурне явище; виховання як педагогічний процес; виховання як професійна діяльність.

Якщо розглядати виховання як соціокультурне явище, то в ній головною функцією є передача соціально значимого досвіду від старшого покоління молодшому. Тобто в цьому сенсі «виховання» дуже схоже з поняттям «соціалізація», де напрацювання досвіду молодим поколінням розглядається не тільки як уміння пристосуватися до соціуму, а й як видозмінити соціум в процесі розвитку. Таке виховання відображає основну потребу в сучасну людину.

Розглядаючи виховання як педагогічний процес його складовою частиною є соціалізація, яке має на увазі засвоєння досвіду підростаючим поколінням і було більш позитивним. Даний процес формується в таких соціальних інститутах як: сім'я, школа, додаткова освіта, установи культури, під керівництвом спеціально навчених людей. При цьому важливо враховувати особливості кожного з вихованців і умови, при яких цей процес відбувається.

Виховання як професійна діяльність виконує головну функцію - організація життєдіяльності вихованців для розвитку своєї особистості і умови, при яких буде досягатися максимальна самореалізація. Виховна діяльність містить у собі такі елементи: суб'єкти; мета; зміст; операції; результати. Всі ці елементи безпосередньо пов'язані між собою і мають свою структуру. Зміст діяльності полягає в її основних функціях:

діагностична, прогностична, конструктивна, організаторська, корекційно-регулятивна і аналітико-результативна. Діяльність куратора характеризується своїми виховними цілями, головна з яких є створення умов для самореалізації особистості студента, його професійний розвиток. Виходячи з цього доречно визначити основні зони уваги куратора: особистість студента, розвиваюче середовище і діяльність.

Особистість студента характеризується його характером, темпераментом, спрямованістю і здібностями. Оптимальними умовами для саморозвитку студента є вимагання особливої уваги. Так, визначивши слабкі і сильні сторони особистості можна виділити оптимальні умови, які в подальшому сприятимуть розвитку. При цьому важливо спиратися на позитивні сторони особистості, тобто не міняти особистість, а стимулювати бажання до саморозвитку.

Розвиваюче середовище - це адаптована педагогом навколишня дійсність в якій факти позитивного впливу посилені, а фактори негативного зведені до мінімуму. Позитивними факторами виступають студентська група, педагогічний склад, сім'я, середа ВНЗ. Негативні фактори неможливо виключити, так як їх елементи включені в позитивні чинники, тому потрібно створити таке середовище, щоб особистість навчилася протистояти негативним факторам.

Діяльність студентів в навчальному закладі різноманітна, ключовою діяльністю виступає навчально-пізнавальна. Незабаром студент знайомиться з науково-дослідницькою діяльністю, яка доповнює першу формує і розвиває професійні знання і вміння. Так як студент є молодою, активною людиною, він бере участь в спортивних, художньо-естетичних, суспільно-політичних та інших заходах. Головне завдання куратора - самореалізація як члена суспільства, громадянина, сім'янина.

Основними напрямками роботи куратора є:

- індивідуальні та потенційні можливості особистості;
- взаємодія з деканатом факультету та викладацьким складом;
- взаєморозуміння з сім'єю і соціальний захист;
- зв'язок з соціальною системою ВНЗ і міста;
- заманювання студентів в різні культурно-масові заходи та ін.

Робота куратора матиме позитивний ефект у разі планування, яка має такі етапи:

1. Етап цілепологання і мотивації. Цілепологання передбачає собою загальну роботу зі студентами, яка в кінцевому підсумку створює мотивацію на спільну діяльність.

2. Етап планування діяльності. Планування - це допомога групі студентів і в першу чергу самому собі в правильній послідовності організації діяльності.

3. Етап організації діяльності. Під час організації діяльності куратор виконує кілька функцій одночасно, він виступає в ролі помічника, консультанта, координатора. З самого початку він займає позицію керівника, але незабаром поступається її своїм студентам.

4. Етап рефлексії діяльності. Передбачає собою оцінку і аналіз здійснюваної діяльності.

Результатом діяльності куратора є якість організації життєдіяльності групи студентів, під час якої у кожного з них є можливість не тільки виявляти себе як особистість, а й розвиватися соціально, набираючись при цьому досвідом. Підводячи підсумок треба зазначити, що куратор групи студентів - це педагог, який виховує студентів, своїми діями впливає на майбутнього фахівця, з якою відповідальністю буде ставитися до своїх обов'язків по роботі, яким буде головний орієнтир в його діяльності. Також від куратора залежить більш важливі рішення - яким членом суспільства стане випускник ВНЗ і як він буде вирішувати майбутні складні завдання.